

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна історія України

Освітня програма Середня освіта (Історія)

Спеціалізація 014.03 Середня освіта (Історія)

Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 12 від “29” червня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Політика навчальної дисципліни
6. Ресурсне забезпечення

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Економічна історія України
Освітня програма	Середня освіта (історія)
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	I курс / 2 семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Контакти викладача	iudmyla.drogomyretska@pnu.edu.ua 0501084688 (Viber)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1973

2. Опис дисципліни

Метою викладання курсу «Економічна історія України» є комплексне вивчення зародження та еволюції господарських форм, економічних систем і відносин у процесі історичного розвитку українського суспільства від найдавніших часів до сьогодення.

Завдання курсу:

- пізнання генетико-еволюційної природи господарського розвитку українського суспільства;
- опанування студентами навичками використання історико-економічної інформації, методу історико-економічного аналізу процесів і явищ економічного життя суспільства в його історичному розвитку, дослідження довготривалих процесів розвитку, розкриття причинно-наслідкових зв'язків;
- формування у студентів принципів економічного мислення, надання йому історизму та масштабності; сприяння підвищенню соціальної активності студента;
- визначення особливостей функціонування в українських землях різних економічних систем з урахуванням специфіки певного періоду й економічних зв'язків з іншими державами.
- вдосконалення вмінь студентів щодо методики усних виступів і повідомлень, дискусій, письмового викладу матеріалу, захисту реферативних і пошукових робіт.

У результаті вивчення дисципліни **студенти повинні знати:**

- особливості соціально-економічного життя українського суспільства на різних етапах його розвитку;
- основні історичні факти та процеси, що характеризують становлення

та розвиток національної економіки;

вміти:

-

Компетентності

Інтегральна компетентність – виробити на основі засвоєних знань, умінь і навичок із дисципліни «Економічна історія України» здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії і суспільствознавчих предметів у навчальних закладах середньої освіти та у процесі навчання за спеціальністю, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК-1 - здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні і на практиці.

ЗК-4 – наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-8 – здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті обов’язки.

Фахові (предметні) компетентності:

ФК-1 – здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК-3 - здатність володіти категоріально-понятійним апаратом, хронологією та науковою періодизацією.

ФК-6 - здатність усвідомлювати та інтерпретувати вивчене, аналізувати і систематизувати, порівнювати і формувати й науково аргументувати власну позицію, брати активну участь у дискусіях.

ФК-12 - здатність оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, аналізувати та оцінювати проблеми у сфері освіти, визначати сприятливі умови для її прискореного інноваційного розвитку, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв’язання суспільно важливих та особистих проблем.

Програмні результати навчання

По закінченні вивчення курсу студенти мають:

ПРН 1. володіти ґрунтовними знаннями з економічної історії, необхідними для роботи в навчальних закладах середньої освіти;

ПРН 3. знати термінологію та наукову періодизацію фахових предметів;

ПРН 8. вміти аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;

ПРН 9. розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись норм української літературної норми і вимог до написання наукових та навчальних текстів;

ПРН 18. оцінювати, пояснювати та аналізувати суспільні явища, процеси і тенденції економічного розвитку в Україні та світі, освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем.

Обсяг навчальної дисципліни

Денна форма навчання:

Сем.	Кредити ЕКТС	Загальна кількість годин	Всього аудиторних годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
2	3	90	30	16	14	60

Заочна форма навчання:

Сем.	Кредити ЕКТС	Загальна кількість годин	Всього аудиторних годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
2	3	90	8	6	2	82

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
<i>І семестр</i>			
1.	Стан і концептуальні засади вивчення економічної історії України. Господарське освоєння українських земель в праісторичний період.	Предмет і завдання економічної історії України. Економічна історія України в системі наук. Характеристика джерел і літератури. Періодизація економічної історії України. Критерії періодизації. Стан і концептуальні засади вивчення економічної історії України.	<ul style="list-style-type: none">• Питання до теми• Тести• Завдання для індивідуальної роботи• Завдання для

		Господарство первісних племен на території України. Трипільська культура. Види господарської діяльності населення українських земель в добу бронзи і в період раннього залізного віку.	самостійної роботи
2.	Господарство українських земель в княжу добу.	Економічний розвиток східнослов'янських племен. Економічні фактори утворення державності на українських землях. Господарський розвиток Київської Русі. Процес феодалізації селян і земельні відносини. Данницькі відносини. Категорії залежного населення: смерди, рядовичі, закупи, холопи. Форми та характер землеволодіння. Міста та ремесло. Внутрішня торгівля. Зовнішньо-економічні зв'язки. Головні торговельні шляхи. Грошовий обіг. Лихварство. Економічні причини роздробленості Русі. Господарство періоду роздробленості. Економічний розвиток Галицько-Волинської держави.	<ul style="list-style-type: none"> • Питання до теми • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи
3.	Економічне становище українських земель у складі Великого князівства Литовського і королівства Польського	Значення політичного чинника для економічного розвитку українських земель у XIV-XVI ст. Господарський розвиток українських земель у складі Великого князівства Литовського та королівства Польського. Зростання феодального землеволодіння. Вотчини та «держави». Громади і дворища. Початок формування фільваркової системи організації сільського господарства. Розвиток міст, ремесла та промислів. Цехова система	<ul style="list-style-type: none"> • Питання до теми • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи

		організації ремесла. Розвиток внутрішніх економічних зв'язків і зовнішньої торгівлі.	
4.	Соціально-економічне становище українських земель у XVI- середині XVII ст.	Регіонально-територіальний характер економіки України. Загальна характеристика періоду панування та кризи феодално-кріпосницького господарства. Особливості первісного нагромадження капіталу в Україні. Розвиток аграрної економіки. Фільварково-панщинна система організації сільського господарства. Юридичне оформлення кріпосного права. Підвищення рівня агрокультури. Розвиток міст та міського самоврядування. Розвиток мануфактурної промисловості. Формування українського національного ринку. Фінансово-грошові системи на території України.	<ul style="list-style-type: none"> • Питання до теми • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи
5.	Економічна політика Української козацької держави в часи Хмельниччини і Гетьманщини	Створення Української козацької держави. Економічна політика Б.Хмельницького. Еволюція форм землеволодіння. Економічний стан Лівобережної і Слобідської України в часи Гетьманщини. Економічна політика Петра I та її вплив на економіку України. Остаточне закріпачення селян у другій половині XVIII ст. Зміна правового статусу козацтва. Посилення зв'язків поміщицького господарства з ринком. Зростання експлуатації селян і розповсюдження панщини. Поглиблення майнового і соціального	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи

		<p>розшарування селян та козаків. Об'єднання фінансової системи Лівобережної України з фінансовою системою Росії.</p> <p>Економічний розвиток Запорізької Січі. Посилення позицій козацько-старшинської верхівки. Колонізація Запоріжжя та Причорноморських степів у Російській імперії.</p> <p>Соціально-економічне становище Правобережної України. Економічний занепад українського Закарпаття. Економіка Галичини під владою Австрії. Реформи Йосипа II. Економічний стан Буковини.</p>	
<p>б.</p>	<p>Криза феодално-кріпосницької системи та розвиток капіталістичних відносин у XIX ст.</p>	<p>Загальна характеристика кризи феодално-кріпосницької системи господарства в першій половині XIX ст.</p> <p>Аграрна реформа 1848 р. у Західній Україні: економічні передумови, суть, результати. Сільське господарство й аграрні відносини на західноукраїнських землях (1848–1900 рр.). Основні положення селянської реформи 1861 р. в Російській імперії та особливості її реалізації у Східній Україні. Сільське господарство й аграрні відносини в пореформений період.</p> <p>Промисловість Східної та Західної України. Традиційні та нові галузі промисловості. Особливості промислового перевороту в Східній Україні. Нові промислові центри та</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи

		<p>райони. Іноземний капітал у промисловості й на транспорті. Розвиток промисловості в умовах індустріалізації. Залізничне будівництво.</p> <p>Фінанси і кредит. Грошова реформа царського уряду 1839–1843 рр. Банківсько-кредитна система. Грошова реформа царського уряду 1895–1897 рр.</p>	
7.	Господарство України на початку ХХ ст.	<p>Сільське господарство й аграрні відносини. Зростання суперечностей в аграрному секторі України на рубежі двох століть. Столипінська аграрна реформа та її здійснення в Україні. Аграрне перенаселення та шляхи його подолання в Східній та Західній Україні. Зростання еміграційних процесів..</p> <p>Концентрація промисловості та зростання монополістичних об'єднань. Особливості промислового розвитку в Західній Україні. Іноземний капітал.</p> <p>Кооперативний рух, його значення для господарства України.</p> <p>Вплив Першої світової війни на економіку українських земель.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи
8.	Господарство України у міжвоєнну добу	<p>Економічні програми національних урядів України (Центральної Ради, Гетьманату, Директорії, ЗУНР).</p> <p>Періодизація розвитку радянської соціалістичної економіки. Становлення радянської системи господарювання (1917–1921</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної

		<p>рр.). Політика «воєнного комунізму» та специфіка її здійснення в Україні (1919–1921 рр.). Нова економічна політика і відбудова народного господарства України в 20-х роках. Згорання НЕПу.</p> <p>Індустріалізація народного господарства (1928–1937 рр.). Формування сталінської командно-адміністративної системи управління економікою. Директивний характер народногосподарського планування. Промисловий розвиток України. Суцільна колективізація та її вплив на стан сільського господарства. Голодомор 1932–1933 рр. в Україні та його наслідки. Підсумки економічного розвитку України в 1917–1937 рр. Побудова індустріально-аграрної командно-адміністративної системи (КАС).</p> <p>Розвиток господарства західноукраїнських земель. Економічна політика Польщі, Румунії та Чехословаччини. Негативний вплив світової економічної кризи 1929–1933 рр. на економіку Західної України. Кооперативний рух.</p>	роботи
9.	<p>Економіка України в роки Другої світової війни та повоєнної відбудови (1939–1950 рр.)</p>	<p>Економіка України на першому етапі Другої світової війни. Зміцнення воєнно-промислового потенціалу. Поглиблення галузевої спеціалізації. Соціально-економічні наслідки приєднання західноукраїнських земель до УРСР.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної

		<p>Початок радянсько-німецької війни. Перебудова народного господарства України на воєнний лад. Посилення централізації управління економікою. Евакуація. Окупаційна політика фашистського режиму. Економічна експлуатація українських земель.</p> <p>Втрати господарства і населення України в роки Другої світової війни. Відбудова народного господарства. Голод 1946–1947 рр. Грошова реформа 1947 р. Соціалістична індустріалізація на західноукраїнських землях.</p>	роботи
10.	Господарський розвиток України в 1950–1980-і роки	<p>Україна в умовах кризи радянської тоталітарної системи і спроб її модернізації. Реформаторська діяльність М.Хрущова. Раднаргоспи. Освоєння цілинних земель. Структурні зрушення в народному господарстві. Загострення соціально-економічної обстановки у першій половині 60-х років. Господарська реформа 1965 р. Диспропорційний розвиток радянської економіки, її затратний характер. Зміст і причини застійних явищ в соціально-економічному розвитку в 1970-х – першій половині 1980-х рр.</p> <p>Спроби реформування господарської системи в другій половині 1980-х років та їх невдача.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи
11.	Економіка незалежної України	<p>Стратегія, концепції та етапи ринкової трансформації національної економіки в незалежній Україні. Роль</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Завдання для індивідуаль

		<p>держави у становленні ринкових відносин. Спроби створення системи законодавчого регулювання економічної діяльності. Стан української економіки. Прорахунки й труднощі у виробленні та здійсненні незалежної економічної політики. Стан виробництва промислової та сільськогосподарської продукції. Трансформація відносин власності. Створення національної фінансової системи. Грошова реформа 1996 р. Формування національної бюджетно-податкової, валютно-грошової та банківсько-кредитної системи. Внутрішня та зовнішня торгівля. Співпраця України з міжнародними економічними організаціями.</p> <p>Олігархізація української економіки. Торгівельні і «газові» війни з Росією.</p> <p>Роль і місце господарства України в світовому економічному розвитку.</p>	<p>ної роботи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
--	--	---	---

4. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів відбувається у формі екзамену.</p> <p>Підсумковий бал складається з суми балів:</p> <p>підсумкового балу за тестовий контроль знань лекційного матеріалу (15 балів);</p> <p>підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 15 балів),</p> <p>балу за контрольну роботу (максимально 20 балів),</p> <p>балу за індивідуальну роботу (максимально 10 балів),</p> <p>балу за екзамен (максимально 50 балів)</p> <p>та в сукупності становить максимально 100 балів.</p>
---	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	Добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Вимоги до контрольної роботи

Написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом за семестр з даної Дисципліни і не може бути допущеним до екзамену.

Контрольна робота передбачає формулювання 10 завдань: 4 – теоретичних, 1 – практичне (на знання методологічних проблем), 2 – знання термінів та 3– тестових.

Критерії оцінювання завдань на контрольній роботі

Завдання	Кількість балів
Теоретичне	5 балів
Теоретичне	5 балів
Практичне	3 балів
знання термінів	4 бали
Тести	3 бали

	Разом	20 балів
	<p>Контрольна робота виконується від руки на семінарському занятті № 7 (денна форма), або не пізніше ніж за 10 днів до початку сесії (заочна форма навчання).</p> <p>Під час дистанційного навчання письмова контрольна робота замінюється на тестову контрольну роботу.</p>	
<p>Принципи оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики.</p> <p>Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. На занятті пропонується якісне оцінювання знань студентів шляхом виставлення балів від «1» до «5». Позначення «0» виставляється студентові за відмову від відповіді на занятті через невідповідність, що впливатиме на його підсумкову рейтингову оцінку в кінці семестру. Кожен студент зобов'язаний взяти участь не менше як на одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру. Пропущене заняття або негативну оцінку студент зобов'язаний «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем. При цьому може виставлятися оцінка, а попередня не впливатиме на середній бал студента</p> <p>На семінарському занятті діє такий принцип оцінювання: «5» балів – знання студента відмінні. Студент глибоко, ґрунтовно в деталях розуміє та інтерпретує основні теоретичні та методологічні проблеми економічної історії. Знає та використовує наукові методи пізнання, вміє аналізувати, формулювати гіпотези. Використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси, відмінно оперує основними термінами і поняттями; знає особливості використання досліджень з Економічної історії України; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал. На високому рівні вміє працювати з джерелами, стисло висловлюватися і передавати спеціалізовану інформацію. «4» бали – знання студента добрі. Студент розуміє та інтерпретує основні теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, різні аспекти теоретико-методологічного дискурсу досліджень з економічної історії України. Знає та використовує наукові методи пізнання, вміє аналізувати, формулювати гіпотези. Використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси,</p>	

добре оперує основними термінами і поняттями; співставляє та узагальнює матеріал. На належному рівні вміє працювати з історичними джерелами, стисло висловлюватися і передавати спеціалізовану інформацію; допускає незначні пропуски фактичного матеріалу. У деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.
«3» бали – знання студента задовільні.

Студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але не здатен(на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, є суттєві помилки. Погано розуміє та інтерпретує основні теоретичні та методологічні проблеми економічної історії; не достатньо аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з. Не завжди може систематизувати отриману в ході опитувань інформацію, складаючи різноманітні таблиці, схеми, різні типи планів. Не завжди вміє на належному рівні аналізувати історичну інформацію.

«2» бали – знання студента незадовільні.

У відповіді є суттєві помилки. На належному рівні не вміє співставляти, інтерпретувати основні теоретичні та методологічні проблеми економічної історії, не знає наукові методи пізнання, не вміє аналізувати, формулювати гіпотези. Не може систематизувати інформацію, складаючи різноманітні таблиці, схеми.

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – екзамен. Форма здачі екзамену – письмова або тестова (за погодженням з деканатом).

Екзаменаційна робота оцінюється від 1 до 50 балів.

Студент(ка) виконує п'ять завдань: три теоретичних питання (по 10 балів за кожне) та тестові (20 тестів, по одному балу за кожну правильну відповідь).

Розподіл балів за екзаменаційну роботу

Завдання	Кількість балів
Теоретичне	10
Теоретичне	10
Теоретичне	10
Тестове	20
	50

У випадку тестової форми здачі екзамену в системі дистанційного навчання Прикарпатського університету студент(ка) відповідає на 50 питань у формі тестів, 1 бал за правильну відповідь. Питання складені на основі лекційних і

	семінарських занять.
5. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Як викладач, так і студент, повинні дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p> <p>У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи. У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.</p> <p>та активна участь у роботі семінарів є обов'язковою умовою успішного складання екзамену з пропонованого курсу.</p>
Відвідування занять	<p>Участь у семінарських заняттях може проходити в таких формах: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії тощо.</p> <p>За умови відсутності студента(ки) на лекції чи семінарському занятті без поважних причин (довідки, виданої лікарською установою, заяви, підписаної в деканаті і т. п.), отримання негативної оцінки або невчасного виконання студентами індивідуальних робіт у визначений день (як правило, в понеділок о 14.00–15.00 год.) має відбутися відпрацювання. Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань у встановлений термін. Пропущене заняття студент(ка) може “відпрацювати” у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило, “відпрацювання” проходить в усній формі, шляхом вирішення тестових завдань на сайті дистанційного навчання тощо. Під час занять забороняється користування мобільним телефоном.</p>
6. Ресурсне забезпечення:	
Основна література:	
1. Болотіна С.В. Економічна історія. Методичний посібник до вивчення	

курсу. Навч. посібник / С.В. Болотіна. Київ, 2006. 120 с.

2. Економічна історія України: Історико-економічне дослідження: в 2 т. / [ред. рада: В. М. Литвин (голова), Г. В. Боряк, В. М. Геєць та ін.; відп. ред. В. А. Смолій; авт. кол.: Т. А. Балабушевич, В. Д. Баран, В. К. Баран та ін.]; НАН України. Інст-т історії України. Київ: Ніка-Центр, 2011. Т. 1. 696 с. http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=0005639
3. Економічна історія України : Історико-економічне дослідження: в 2 т. / [ред. рада: В. М. Литвин (голова), Г. В. Боряк, В. М. Геєць та ін.; відп. ред. В. А. Смолій; авт. кол.: Т. А. Балабушевич, В. Д. Баран, В. К. Баран та ін.]. НАН України. Інститут історії України. Київ: Ніка-Центр, 2011. Т. 2. 608 с. http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=0005640
4. Злупко С.М. Українська економічна думка. Постаті і теорії / Упоряд. Ярослава Злупко; Львівський Національний університет імені Івана Франка. Львів: Євро світ, 2004. 543с.
5. Ковальчук В.М., Лазарович М.В., Сарай М.І. Історія економіки та економічної думки: Навч. Посібник / В.М. Ковальчук, М.В. Лазарович, М.І.Сарай . Київ: Знання, 2008. 647 с.
6. Коропецький І.С. Українські економісти ХІХ ст. та Західна наука. Київ: Либідь, 1993. 185с.
7. Тимочко Н. О. Економічна історія України: Навч. посіб. / Н.О.Тимочко. Київ: КНЕУ, 2005. 204 с. URL: <http://textbooks.net.ua/content/category/13/27/19/>
8. Лановик Б., Матисякевич З., Матейко Р. Економічна історія України і світу: Підручник. Київ, 2001.
9. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства: Навч. посіб. / За ред. Б.Д. Лановика. Київ, 1994.
10. Царенко О.М., Захарчук А.С. Економіка України і світу: Курс лекцій. Суми, 2000.
11. Юхименко П.І., Леоненко П.М. Економічна історія: Підручник / П.І.Юхименко, П.М. Леоненко. Київ: Знання – Прес, 2008. 567 с.

Додаткова література:

12. Головка В. Українські фінансово-промислові групи в модернізаційних процесах 1991–2009 рр. / Відп. ред. С. В. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України – К. : Інститут історії України, 2012. – 416 с. / Джерело доступу: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-6614-8/978-966-02-6614-8.pdf>

13. Гуржій О., Орлик В. Селяни України та їх оподаткування в XVII – середині XIX ст. / Відп. ред. В. А. Смолій. – К., 2012. – 271 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=8050&navStart=49>
14. Донік О. М. Купецтво України в імперському просторі (XIX ст.) / НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2008. – 271 с.
15. Донік О. М. Україна: у складі двох імперій (остання чверть XVIII – перша половина XIX ст.) / Відп. ред. Н.М. Артем'єва. – К.: Кріон, 2011. – 248 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=7652&navStart=19>
16. Задорожнюк А. Б., Реєнт О. П. Промислове виробництво в містах і містечках Подільської губернії кінця XVIII - початку XX ст. / НАН України. Інститут історії України. - К.: Інститут історії України, 2008. - 270 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=2047&navStart=11>
17. Єфіменко Г. Г. Взаємовідносини Кремля та радянської України: економічний аспект (1917-1919 рр.) / НАН України. Інститут історії України. - К.: Інститут історії України, 2008. - 230 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=35&navStart=19>
18. Історія українського селянства: Нариси в 2-х т. / НАН України; Інститут історії України / В.А. Смолій (відп.ред.) - К.: Наук. думка, 2006. - Т.2 - 653 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=2031&navStart=27>
19. Історія торгівлі, податків та мита. Шоста міжнародна наукова школа-семінар, Дніпропетровськ, 11–12 жовтня 2012 р. / Редкол. збірн.: В. А. Смолій (відп. ред.), О. О. Дячок (наук. редакція, упорядкув., оригінал-макет), А. В. Блануца, В. В. Шевченко. НАН України. Інститут історії України; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; Академія митної служби України. – К., 2012. – 68 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=8103&navStart=37>
20. Касьянов Г. Украина 1991–2007: очерки новейшей истории. – К.: Наш час, 2008. 480 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=7391&navStart=3>
21. Крижановська О.О. Поміщицькі селяни Правобережної України у 30-50-х роках XIX ст. (умови життя, суспільно-політичний світогляд, соціальний темперамент) / НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2008. 186 с.
22. Лобода М. К. Трудові ресурси у важкій промисловості України під час нацистської окупації та у відбудовний період (1941–1950) / Наук. ред. О. Лисенко. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2012. 206 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=8062&navStart=43>
23. Молчанов В. Б. Життєвий рівень міського населення Правобережної України (1900 – 1914 рр.). Київ: Ін-т історії України НАН України, 2005. 318 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=1829&navStart=13>

24. Падалка С. С. Приватизація в Україні: перші підсумки та уроки (1991-2009) / НАН України. Інститут історії України; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. 362 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=4675&navStart=59>
25. Перехрест О. Г. Українське село в 1941–1945 рр.: економічне та соціальне становище / НАН України. Інститут історії України. Черкаси: ЧНУ імені Б. Хмельницького, 2011. 668 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=8429&navStart=1>
26. Проблеми історії України XIX – початку XX ст. Випуск XIX / Ред. колегія: О. П. Реєнт (голова редколегії), В. В. Шевченко. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2011. – 521 с. <http://www.history.org.ua/?litera&kat=12&id=7385&navStart=17>
27. Реєнт О. П. Україна в імперську добу (XIX – початок XX ст.). Київ: Ін-т історії України НАН України, 2003. 340 с.
28. Реєнт О. П., Сердюк О. В. Сільське господарство України і світовий продовольчий ринок (1861–1914 рр.) / НАН України. Інститут історії України. Київ: Ін-т історії України, 2011. 365 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=5018&navStart=73>
29. Смолій В., Степанков В. Українська національна революція XVII ст. (1648 - 1676 рр.) / НАН України. Інститут історії України. - К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2009. 447 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=2138&navStart=37>
30. Україна і Литва в XIV–XVI століттях. Політико-правові та соціально-економічні аспекти / Відп. ред. Смолій В. А. Авт. кол.: Берковський В. Г., Блануца А. В., Ващук Д. П., Гурбик А. О., Черкас Б. В. [НАН України. Інститут історії України]. Луцьк: ПрАТ “Волинська обласна друкарня”, 2011. 256 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=6487&navStart=53>

Інформаційні ресурси

1. Інститут історії України НАН України. <https://history.org.ua/>
2. Наукова бібліотека ПНУ – <http://lib.pnu.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського . <http://www.nbuv.gov.ua/>

Викладач:

Доцент кафедри історії України і
методики викладання історії

Людмила Дрогомирецька